

SAKSBEHANDLER
Hege Sejnæs Eilertsen
Sissel Ramstad Skoglund

INNVALGSTELEFON

TELEFAKS
+47 22 94 04 04
postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

VÅR REF.
15/01779-63

DERES REF.
18/00774-5

DERES DATO

ARK. P - Plansaker 2006-2019

VÅR DATO
18.12.2019

GML 324,362,364-365,367 Trondheim kom. - ST

Kirkelig fellesråd i Trondheim
Postboks 2300 Sluppen
7004 TRONDHEIM

Att: Trygve Jensen

Nidarosdomen - Domkirkegården - Tillatelse til felling av trær tett opp mot Erkebispegården

Vi viser til søknad om felling og beskjæring av trær fra Kirkelig fellesråd i Trondheim (KfiT), datert 13.06.2018 og mottatt 30.11.2018. Fellesrådet søker her på vegne av Nidaros domkirkes restaureringsarbeider (NDR). Vedlagt søknaden fulgte det med uttalelse fra daværende byantikvar datert 10.08.2016, Notat fagvurdering fokustrær ved Bydrift og KfiT datert 11.08.2016, Notat befaring Domkirkegården ved Rambøll, NDR, Bydrift og KfiT datert 09.08.2016 samt søknad fra NDR til KfiT datert 31.03.2017.

Tiltaket

I sin søknad henviser NDR til bygningsrelaterte problemer som direkte kan knyttes opp mot de aktuelle trærne. Høyden og omfanget av kronene på de store trærne mellom Erkebispegården og domkirken fører til at kirkens sørvegg ikke tørker ut mellom perioder med stor nedbør og de nordvendte takflatene på Erkebispegården blir liggende i konstant skygge. Den høye fukten fører til mosedannelse på den gamle taksteinen, men hyppigere rensking av teglen er ikke ønskelig da det medfører stor mekanisk slitasje på tegl hvor tilsvarende ikke lenger er å oppdrive. Tak og veggflater får ikke mulighet til å tørke helt ut og verdifulle kalkmalerier og annet i Erkebispegården blir utsatt for høy fukt samt fare for vannlekkasjer. Mose og annet biologisk materiale får grobunn på uframkommelige steder på kirkeveggen og fører til en gradvis forvitring. Trærne og trærnes røtter utgjør også en fare både i forhold til det gamle nettet av vann- og avløpsrør rundt kirken og mange gamle gravminner.

Om kulturminnene og Riksantikvarens myndighet

Nidaros domkirke, domkirkegården og Erkebispegården er alle automatisk fredet i medhold av kulturminneloven (kml) § 4. Ved tiltak i automatisk fredete kulturminner eller omgivelsene til slike kulturminner skal det vurderes om tiltaket vil virke inn på kulturminnene på en måte som er nevnt i kulturminneloven § 3 og om det i så fall kan gis dispensasjon i henhold til kml § 8 første ledd for å gjennomføre tiltaket. Riksantikvaren vurderer at tiltaket ikke vil innebære inngrep i kulturminnene eller kan oppleves som utilbørlig skjæmmende og fatter derfor ikke vedtak i saken. Vi minner imidlertid om at trærne står på automatisk fredet grunn og om tiltaket likevel vil medføre inngrep i grunnen må det søkes om dispensasjon fra kulturminneloven.

Begrunnelse for Riksantikvarens vurdering

Byantikvaren har i epost av 16.12.2019 uttalt seg til søknaden på nytt:

I 2016 ble det gjort en vurdering av mange trær i dette området, og det ble konkludert med at noen trær kunne fjernes fordi de var gamle og under avvikling. Det er ytterligere to som er ønsket fjernet av NDR, fordi de står for nærme Erkebispegården.

Vår holdning er at gamle løvtrær i utgangspunktet skal bevares, så lenge som overhodet mulig. Det er imidlertid vesentlige vernehensyn her, både med Erkebispegården og Domkirka, som tilsier at utvalgte trær som forårsaker skade på bygninger må kunne aksepteres fjernet. Byantikvaren vil derfor slutte seg til NDR sine ønsker om å fjerne inntil fire trær mellom Domkirka og Erkebispegården (markert med rød sirkel på notatet).

Siden det er bestemmelser om bevaring av trær i reguleringsplanen, går vårt innspill med kopi til byggesakskontoret.

Mvh

Byantikvaren ved Mette Bye og Roy Åge Håpnes

Riksantikvaren vurderer at ivaretagelse av domkirkeparken som parkområde er svært viktig. Etersom byen har blitt mer utbygd har gravlunden rundt domkirken blitt til en grønn lunge i Trondheim sentrum, og benyttes som et fristed for byens innbyggere. Noen av dagens trær er selvsådde mens mange åpenbart har en planlagt plassering som del av et gravsted eller i alléer. I domkirkeparken er det også et stort biomangfold og fugleliv.

Mange av trærne har imidlertid fått mulighet til å vokse seg så store at de har en negativ innvirkning på bygningsmassen rundt. I dette tilfellet dreier det seg om middelalderbygg av høy nasjonal interesse og verdi. Vi anser derfor at av hensyn til byggene er det nødvendig å felle de fire trærne NDR har søkt om blir fjernet. Tre nr 26 på vedlagte oversikt (lind) og tre nr 165 (ask) står begge så nære Erkebispegården at vi mener det ikke er forsvarlig å erstatte dem med nye trær på samme plassering. De to lindetrærne som utgjør nr 166 og 167 på oversikten er imidlertid åpenbart planlagt beplantning ved et gravsted. For videre forvaltning av domkirkegården anmoder vi derfor om at det ferdigstilles en beplantningsplan for at viktig historikk videreføres og biomangfoldet opprettholdes i så høy grad som mulig.

Ved felling av trærne kan stubbene freses ned til marknivå. Det skal ikke gjøres noen form for inngrep under markoverflaten.

Vennlig hilsen

Linn Brox
fungerende seksjonssjef

Hege Sejnæs Eilertsen
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Kopi til: Nidaros biskop, Erkebispegården, 7013 TRONDHEIM/ Trondheim kommune -
Byggesakskontoret, Postboks 2300 Sluppen, 7004 TRONDHEIM/ Nidaros Domkirkes
Restaureringsarbeider, Bispegata 11, 7012 TRONDHEIM/ Trondheim Bydrift, Holtermanns veg
1, 7030 TRONDHEIM